

Time: 3Hrs

Total: 80 Marks

విభాగం - ఎ

1. క్రింది గద్యాంశములను చదివి ఏదైనా ఒక్కటి ఎన్నుకొని ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు సరియైన జవాబులను గుర్తించి రాయండి
5×1=5

(అ) కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారు ఆంధ్ర భాషకు చేసిన సేవ ఎనలేనిది. పంతులుగారికి ముందు నవలా రచనలేదు. వారు రచించిన 'రాజశేఖర చరిత్ర' తెలుగులో ప్రసిద్ధి గాంచినదీనవల. మహాకవి కాళిదాసు రచించిన 'అభిజ్ఞాన శాకుంతలము'ను తెలుగులోకి అనువదించారు. ఆంధ్రకవుల చరిత్ర, స్వీయచరిత్ర మొదలగు వీరి రచనలు తెలుగు భాషలో కొత్త పోకడలను సృష్టించాయి. స్త్రీల అణచివేత, అస్పృశ్యత వంటి దుర్మార్గాల మీద ఉద్యమించారు. స్త్రీలను చదివించడం, బాల్యవివాహాలను, వితంతువులకు మళ్ళీ పెండ్లి చేయడం, అవినీతి, లంచగొండితనాన్ని వ్యతిరేకించడం, పెళ్ళిళ్లలో దుబారా ఖర్చులను విమర్శించడం వంటివి కందుకూరి కార్యక్రమాలు. కందుకూరి వారికి పట్టుదల ఎక్కువ. అనుకున్న పనిని సాధించే వరకు నిద్రపోయే మనస్తత్వం కాదు వారిది. కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారి భార్య రాజ్యలక్ష్మిగారు కూడా సంఘసేవకురాలే. స్త్రీ సమాజానికి వీరిరువురు చేసిన సేవ చాలా గొప్పది. వీరిరువురు స్త్రీ సమాజానికి ప్రాతఃస్మరణీయులు. వీరేశలింగం పంతులుగారు 'గద్యతిక్కన' బిరుదంతో గణుతికెక్కారు. కందుకూరి వారు 1848 లో జన్మించి 1919లో మరణించారు. కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులు గారిని సాహితీవేత్తగా, సంఘ సంస్కర్తగా మన తెలుగు జాతి గుర్తించండి.

ప్రశ్నలు:

- i. కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారు రచించిన నవల ఏది?
అ) రాజుగారి చరిత్ర   ఆ) రాజశేఖర చరిత్ర   ఇ) కందుకూరివారి చరిత్ర   ఈ) రాఘవేంద్ర చరిత్ర
- ii. కందుకూరివారు ఏ సంవత్సరంలో జన్మించారు?
అ) 1848లో   ఆ) 1748లో   ఇ) 1648లో   ఈ) 1908లో
- iii. 'అభిజ్ఞాన శాకుంతలము' అనే నాటకం రచించింది ఎవరు?
అ) భవభూతి   ఆ) మాఘకవి   ఇ) కాళిదాసు   ఈ) రామదాసు
- iv. కందుకూరి వారి బిరుదు ఏది?
అ) పద్యతిక్కన   ఆ) నటనా తిక్కన   ఇ) హాస్యతిక్కన   ఈ) గద్యతిక్కన
- v. కందుకూరి వారి కార్యక్రమాలు ఏవి?
అ) స్త్రీలను చదివించడం   ఆ) బాల్యవివాహాలను రూపుమాపడం
ఇ) అవినీతిని, లంచగొండితనాన్ని వ్యతిరేకించడం   ఈ) పైవన్నీ

(ఆ) ప్రతి జాతికి ఒక సంస్కృతి ఉంటుంది. ఒక దేశంలోని జాతి ఆచార వ్యవహారాలు, పండుగలు, సంప్రదాయాలు, కళలు, నీతినియమాలు, మత విశ్వాసాలు.. అన్నీ కలిసి సంస్కృతి అవుతాయి. కొందరు సంస్కృతినే నారకత అని వ్యవహరిస్తున్నారు. నాగరకత వేషభాషల్లోనూ, అలవాట్లలోనూ కనిపిస్తుంది. సంస్కృతి అంటే సంస్కారమనే భావం కూడా ఉంది. పాశ్చాత్యుల సంస్కారానికీ.

- i. నోబెల్ అవార్డుల ప్రదానం ఏ సంవత్సరంలో ప్రారంభమైంది?

అ) 1701లో	ఆ) 1801లో	ఇ) 1901లో	ఈ) 2001లో
-----------	-----------	-----------	-----------
- ii. సాహిత్యరంగంలో నోబెల్ బహుమతిని పొందింది ఎవరు?

అ) రవీంద్రనాథ ఠాగూర్	ఆ) బాలగంగాధర తిలక్	ఇ) లాలా లజపతిరాయ్	ఈ) ఎ.పి.జె.అబ్దుల్ కలాం
----------------------	--------------------	-------------------	-------------------------
- iii. నోబెల్ బహుమతులు అధికంగా పొందిన దేశం ఏది?

అ) బ్రిటన్	ఆ) ఆస్ట్రేలియా	ఇ) అమెరికా	ఈ) భారత్
------------	----------------	------------	----------
- iv. వి.ఎస్.పి.నైపాల్ ఏ సంతతివాడు?

అ) అమెరికా	ఆ) భారత్	ఇ) బ్రిటన్	ఈ) ఇండోనేషియా
------------	----------	------------	---------------
- v. నోబెల్ బహుమతిని ప్రతి సంవత్సరం ఎప్పుడు ఇస్తారు?

అ) డిసెంబర్ 1న	ఆ) డిసెంబర్ 10న	ఇ) డిసెంబర్ 11న	ఈ) డిసెంబర్ 21న
----------------	-----------------	-----------------	-----------------

విభాగం బి

3. క్రింది ప్రశ్నలలో నాల్గింటికి అడిగిన విధంగా సమాధానాలను గుర్తించి రాయండి. 4×1=4

- i. కర్మధారయం అనగా ఏమి?

అ) విశేషణ, విశేష్యములతో అగు సమాసం	ఆ) సంస్కృత పదములతో అగు సమాసము
ఇ) పూర్వోత్తర పదలతో అగు సమాసం	ఈ) వ్యతిరేకార్థముతో అగు సమాసము
- ii. “నిలువుటద్దము”..... ఏ సంధికి ఉదాహరణ?

అ) త్రికసంధి	ఆ) టుగాగమసంధి	ఇ) ద్విరుక్తటకారసంధి	ఈ) పుంప్యాదేశసంధి
--------------	---------------	----------------------	-------------------
- iii. త్రికములు అనగా ఏవి?

అ) ఆ ఈ ఏ లు	ఆ) అ ఆ ఇ ఈ లు	ఇ) య వ ర లు	ఈ) ఏ ఓ అర్లు
-------------	---------------	-------------	--------------
- iv. ధీరురాలు - సంధి పదాలను విడదీయండి.

అ) ధీర్ + ఆలు	ఆ) ధీరు + లు	ఇ) ధీర + ఆలు	ఈ) ధీ + లు
---------------	--------------	--------------	------------
- v. ద్విరుక్తటకార సంధికి ఉదాహరణ ఏది?

అ) కుట్టుసురు	ఆ) కట్టెదుట	ఇ) నట్టిల్లు	ఈ) అన్నీ
---------------	-------------	--------------	----------

4. క్రింది పద్యపాదానికి గణవిభజన చేసి, కింది ప్రశ్నలలో నాల్గింటికి సమాధానం రాయండి 4×1=4

“ఇంతులు చూడగూడదని రింతె పురాణ చయంబుస్త్రీలకై”

- i. పై పద్యపాదం ఏ వృత్తానికి చెందింది?

అ) చంపకమాల	ఆ) శార్దూలం	ఇ) మత్తేభం	ఈ) ఉత్పలమాల
------------	-------------	------------	-------------
- ii. పై పద్యపాదంలోని గణములు ఏవి?

అ) భ,ర,న,భ,భ,ర,వ	ఆ) న,జ,భ,జ,జ,జ,ర	ఇ) మ,స,జ,స,త,త,గ	ఈ) స,భ,ర,వ,మ,య,వ
------------------	------------------	------------------	------------------

iii. ఎన్నో అక్షరం యతి స్థానం?

- అ) 1-10 అక్షరాలు   ఆ) 1-11 అక్షరాలు   ఇ) 1-13 అక్షరాలు   ఈ) 1-14 అక్షరాలు

iv. పై పద్య పాదంలోని అక్షరాలు ఎన్ని?

- అ) 21 అక్షరాలు   ఆ) 19 అక్షరాలు   ఇ) 22 అక్షరాలు   ఈ) 20 అక్షరాలు

v. శార్దూల వృత్త పద్యానికి ఎన్ని పాదాలు ఉంటాయి.

- అ) 2   ఆ) 6   ఇ) 4   ఈ) 12

5. క్రింది ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానాలు ఎన్నుకొని నాల్గింటికి జవాబులు రాయండి.

4×1=4

i. సంఖ్య పూర్వ పదముగా గల సమాసం ఏది?

- అ) రూపక సమాసము   ఆ) ద్విగు సమాసం   ఇ) ద్వంద్వ సమాసం   ఈ) బహువ్రీహి సమాసం

ii. “ఉపమాన ఉపమేయములకు అభేదము చెపితే” అది ఏ సమాసము?

- అ) ద్వంద్వ సమాసం   ఆ) బహువ్రీహి సమాసం   ఇ) రూపక సమాసం   ఈ) ద్విగు సమాసం

iii. బహువ్రీహి సమాసానికి ఉదాహరణ ఏది?

- అ) చక్రపాణి   ఆ) విద్యా గంధం   ఇ) మూడు కన్నులు   ఈ) అన్నదమ్ములు

iv. ఉభయ పదార్థ ప్రధానముగా గల సమాసం ఏది?

- అ) రూపక సమాసము   ఆ) ద్వంద్వ సమాసము   ఇ) బహువ్రీహి సమాసము   ఈ) ద్విగు సమాసము

v. సమాస మనగా?

- అ) సమర్థములైన పదములు ఒకే పదంగా మారటం   ఆ) పదాలలో సంధి జరుగుట
ఇ) రెండు అంతకంటే ఎక్కువ పదాలు కలియుట   ఈ) రెండు పదాలు కలిసి పోవుట

6. క్రింది ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానాలు ఎన్నుకొని నాల్గింటికి జవాబులు రాయండి.

4×1=4

i. మా పొలంలో బంగారం పండింది..... ఇందులోని అలంకారం ఏది?

- అ) ఉపమాలంకారం   ఆ) అతిశయోక్త్యలంకారం
ఇ) క్రమాలంకారం   ఈ) అర్థాంతరన్యాసాలంకారం

ii. ఉపమ.... అనగా ఏమి?

- అ) పోలిక   ఆ) కోరిక   ఇ) తీరిక   ఈ) తేలిక

iii. క్రమాలంకారానికి మరియొక పేరు?

- అ) ముక్త పద గ్రస్తము   ఆ) వృత్త్యనుప్రస   ఇ) యధాసంఖ్యాలంకారం   ఈ) అతిశయోక్తి

iv. “విశేష విషయాన్ని సామాన్య విషయం చేతగాని, సామాన్య విషయాన్ని విశేష విషయంతోగాని సమర్థించితే” అది ఏ అలంకారం?

- అ) క్రమాలంకారం   ఆ) ఉపమాలంకారం
ఇ) అతిశయోక్త్యలంకారం   ఈ) అర్థాంతరన్యాసాలంకారం

v. అతిశయోక్తి అలంకారంలో ఏది ఉండదు?

- అ) ఉపమేయం   ఆ) ఉపమానం   ఇ) ఉపమావచకం   ఈ) ఏదీకాదు.

7. క్రింది ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానములు ఎన్నుకొని రాయండి.

4×1=4

హరి హర బ్రహ్మల, బురిటి బిడ్డ జేసి
జోల బాడిన పురంద్రీలలామ
యమధర్మరాజు పాశము ద్రుంచి యదలించి
పతి భిక్షగాన్న పావన చరిత్ర
ధగధగ ద్దహన మధ్యము పూల రాసిగా
విహరించియున్న సాధ్వీమ తల్లి
పతి నిమిత్తము సూర్య భగవానును దయంబు
నరికట్టి నిలుపు పుణ్యములపంట
అట్టి యొందతో భారతాంబ యాడు బిడ్డ
లమల పతిదేవతాత్వ భాగ్యములు వోసి
పుట్టినెలు మెట్టినెలు, బెంచు పుణ్యసతులు
గలరు, భారతావని భాగ్యకల్పలతలు

ప్రశ్నలు

- i. త్రిమూర్తులు ఎవరు?
అ) రామ, లక్ష్మణ, భరతులు   ఆ) హరి, హర, బ్రహ్మలు   ఇ) సీత, ఊర్మిళ, కౌసల్యలు   ఈ) ఏదీకాదు
- ii. పతి ప్రాణాన్ని రక్షించుకొన్న పావన చరిత్ర ఎవరు?
అ) సావిత్రి   ఆ) గాయత్రి   ఇ) త్రినేత్రీ   ఈ) సౌమిత్రి
- iii. సూర్యభగవానుడు ఉదయించకుండా నిలిపిన పుణ్యస్త్రీ ఎవరు?
అ) కుమతి   ఆ) దయశ్రీ   ఇ) సుమతి   ఈ) భానుమతి
- iv. 'భారతాంబ' - అంటే ఎవరు?
అ) ఆంధ్రదేశం   ఆ) తమిళదేశం   ఇ) మరాఠాదేశం   ఈ) భారతదేశం

8. క్రింది గద్యాంశమును చదివి యిచ్చిన ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానములను ఎన్నుకొని రాయండి.   5×1=5

అన్యతమాడట కంటే మౌనము మేలు. పరధనాపహరణము కంటే దిరియుట మంచిది. వివేకహీనుడయిన ప్రభువును సేవించుట కంటే వనవాసముత్తమము. యాచించుకొని బ్రతుకుట కంటే మరణము శ్రేయము. సేవావృత్తి మానమును వలె, యాచనా వృత్తి సమస్త గౌరవమును హరించును. ఒకరి యిల్లు కాచి, వారి పెట్టవోతలకు దోసిలి యొగ్గి యునికియు మిక్కిలి నింద్యము - అని నానా విధముల విచారించియు లోభము త్రిప్పులకు లోనయి మరల సర్ధసంగ్రహము చేయవలెనని తలచి యచ్చోటనే నిలిచితిని. లోభము మోహమును బుట్టించును. మోహము దుఃఖము పుట్టించును. కాబట్టి లోభమునకు బుద్ధిమంతుడు లోపడడు. తరువాత నేనక్కడ వదలకుంట చూచి చూడాకర్ణుడు నన్ను కట్టితో విసరివ్రేసెను. ఆ వ్రేటు దైవ వశము వలన తప్పిపోయినది, తగిలి యుండెనా యింతకు యమలోకములో పాతకాపనయి యుండనా? అనంతరమిట్లు చింతించితిని, ఆహా! ధనలోభము సర్వాపదలకు మూలముగదా! తద్వర్జనము కంటే లోకమందు సుఖమేదియులేదు. ఆశ దిగనాడిననాడే సత్పురుషుడు.

- i. ఆశ దిగనాడినవాడు ఎవడు?
 అ) సత్పురుషుడు   ఆ) పరపురుషుడు   ఇ) విశిష్ట పురుషుడు   ఈ) ధ్యాన పురుషుడు
- ii. అన్యతమాడుట కంటే ఏది మేలు?
 అ) ధనము   ఆ) బంగారం   ఇ) మౌనము   ఈ) దారిద్ర్యము
- iii. లోభం దేన్ని పుట్టించును?
 అ) కామాన్ని   ఆ) క్రోధాన్ని   ఇ) లోభాన్ని   ఈ) మోహాన్ని
- iv. యాచించుకొని బ్రతకడం కంటే ఏది శ్రేయము?
 అ) ఉపవాసం   ఆ) మరణం   ఇ) నిద్ర   ఈ) కల
- v. గౌరవం - దీనికి వికృతి రూపం ఏది?
 అ) గౌరవం   ఆ) గౌరవం   ఇ) గౌరీయం   ఈ) ఏదీకాదు

9. క్రింది గద్యాంశమును చదివి యిచ్చిన ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానములను ఎన్నుకొని రాయండి. 5×1=5

రాక్షస స్త్రీలు ఎన్నో రకాలుగా సీతకు నచ్చజెప్పే ప్రయత్నం చేశారు. ఆమె నిరాకరించింది. చివరికి సీతను చంపుతామని భయపెట్టారు. ఈ దుఃస్థితికి సీత ఎంతో విలపించింది. శ్రీరాముడికి దూరమై బతకడంకాన్న శరీరాన్ని విడవడం మేలన్నది. ఈ మాటలను విని కొందరు రాక్షస స్త్రీలు రావణుడికి ఈ విషయం చెప్పాడానికి వెళ్ళారు. ఇంకొందరు తక్షణమే సీతను బంధించగలమన్నారు. అంతవరకు నిదురించిన త్రిజట అప్పుడే మేల్కొన్నది. త్రిజట విభీషణుని కూతురు. రాక్షస స్త్రీలను అదిలించింది. తనకు వచ్చిన కలను చెప్పింది. వేయి హంసలతో కూడిన పల్లకిమీద లక్ష్మణుడితో శ్రీరాముడు కూర్చున్నట్లు చూశాను. సముద్రం మధ్య ఒక తెల్లని పర్వతం మీద సీత కూర్చోవడం చూశాను. నూనె పూసిన శరీరంతో రావణుడు నేలమీద పడిఉండడం చూశాను. ఒక నల్లని స్త్రీ శరీరమంతా బురద పూసుకుని ఎర్రని వస్త్రములు కట్టి, రావణుని మెడకు తాడుకట్టి దక్షిణం వైపుగా ఈడ్చుకు వెళ్ళడం చూశాను. వరాహం మీద రావణుడు, మొసలిమీద ఇంద్రజిత్తు, ఒంటెమీద కుంభకర్ణుడు దక్షిణదిశగా వెళ్ళడం చూశాను. లంక చిన్నాభిన్నం కావడం చూశాను స్వప్నంలో విమాన దర్శనం కావడాన్ని బట్టి సీత కోరిక సిద్ధిస్తుందని. రావణునికి వినాశనం తప్పదని. శ్రీరామునికి జయం కలుగుతుందని చెప్పింది.

- i. త్రిజటకు కలలో రావణుడు ఎలా దర్శన మిచ్చాడు.
 అ) సముద్రం మధ్యలో పడి ఉండటం   ఆ) నూనె పూసిన శరీరంతో నేల మీద పడి ఉండటం
 ఇ) శరీరమంతా బురద పూసుకొని ఉండటం   ఈ) ఎర్రని వస్త్రం కట్టుకుని ఉండటం
- ii. 'చిన్నాభిన్నం' కావడం ఈ జాతీయానికి సరైన అర్థం గుర్తించండి.
 అ) గొప్పగా వెలిగి పోవడం   ఆ) సర్వనాశనం కావడం   ఇ) పేరు ప్రతిష్టలు తెచ్చుకోవడం   ఈ) పైవేవి కావు
- iii. సీత కోరిక సిద్ధిస్తుందని త్రిజట ఎలా గ్రహించింది?
 అ) తెల్లని పర్వతం మీద సీత కూర్చోవడం స్వప్నంలో చూసి   ఆ) కలలో వేయి హంసల పల్లకి కనిపించడం
 ఇ) కలలో నేల మీద పడి ఉండడం   ఈ) కలలో విమాన దర్శనం కావడం
- iv. ఇంద్రజిత్తు ఏ వాహనం పై దర్శనమిచ్చాడు?
 అ) హింసవాహనం   ఆ) వరాహం మీద రావడం   ఇ) మొసలిమీద   ఈ) ఒంటెమీద
- v. త్రిజట తండ్రి ఎవరు?
 అ) రావణాసురుడు   ఆ) కుంభకర్ణుడు   ఇ) ఇంద్రజిత్తు   ఈ) విభీషణుడు

10. క్రింది వానిలో ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి 1×4=4
- మంధరుని మాటలను మీరు సమర్థిస్తారా? ఎందుకు?
  - అమరావతి సాంస్కృతిక వైభవాన్ని వివరించండి.
11. క్రింది వానిలో ఒకదానికి సందర్భసహిత వ్యాఖ్య రాయండి 1×3=3
- మీరెక్కడున్నా, నేనెక్కడున్నా తమ పాదాలకు ప్రణమిల్లే అవకాశాన్ని మహా అదృష్టంగా భావిస్తాను.
  - సమస్త జీవులపట్ల దయకలిగి ఉండాలి.
12. కింది పద్యాలలో ఒక పద్యానికి ప్రతి పదార్థం రాయండి 1×6=6
- “ఆ-యేమీ? యొక రాణివాసమును బుణ్యావాసమున్ దెచ్చినా వా? యే హైందవుడైన నీగతి నమర్యాదన్ బ్రవర్తించునే? మా యాజ్ఞన్ గమనింపవో? జయ మదోన్మాదంబునన్ రేగి, నీ యాయుస్సూత్రము లీవ త్రుంచుకొనెదో? యౌద్ధత్యమోర్వన్ జుమీ”
  - అనవుడు నల్లనవ్వి కమలాలన యిట్లను లెస్సగాక యో మునివర! నీవు శిష్య గణముంగొని చయ్యన రమ్ము విశ్వనా థుని కృప పేర్చి నెందఱతిథుల్ చనుదెంచిన గామధేనువుం బనిగొనునట్లు పెట్టుదు నపారములైన యభీప్సితాన్నముల్.
13. కింది వానిలో ఒకప్రశ్నకు జవాబు రాయండి. 1×4=4
- మాణిక్యవీణ కవితా సారాంశాన్ని సొంత మాటల్లో రాయండి.
  - మాతృభావన పాఠం ఆధారంగా శివాజీ వ్యక్తిత్వాన్ని విశ్లేషించండి.
14. కింది వానిలో ఒకదానికి సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య రాయండి. 1×3=3
- హైందవ భూమి నీ పగిది దుశ్చారిత్రముల్ సాగునే?
  - రేపాడి మేలుకని యేనే పాపాత్ముని ముఖంబు నీక్షించితిను?
15. కింది వానిలో రెండు ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. 2×4=8
- ధశరథుడు చేసిన పుత్రకామేష్ఠి యజ్ఞ ఫలితమేమిటి?
  - శ్రీరాముని పితృభక్తిని, సత్యానురక్తిని వివరించండి.
  - వాలి సుగ్రీవుల యుద్ధాన్ని వివరించండి.
  - హనుమంతుడు రామునికి సీత జూడను నివేదించిన వృత్తాంతాన్ని రాయండి.

16. కింది సూచించిన చిరునామాకు, విషయాన్ని వివరిస్తూ లేఖ రాయండి

 CAREERINDIA 1×5=5

రైతులు తాము పండించిన పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలు లభించక చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఈ సమస్యపై స్పందించి రైతులకు తగిన సహాయము అందిస్తూ. పండిన పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలు కల్పించేలా కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖామాత్యులకు లేఖ రాయండి.

17. కింది వానిలో ఒక అంశాన్ని వివరిస్తూ 200 పదాలకు మించకుండా వ్యాసం రాయండి.

1×7=7

- i. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు
- ii. గ్రంథాలయాలు
- iii. క్రీడలు-లాభాలు
- iv. స్వచ్ఛభారత్

x-x-x

www.careerindia.com